

TEIT HÍREK

2015. MÁJUS

A tartalomból:

TEIT

3 Interjú Gáncs Istvánnal,
a TEIT alelnökével

PAKS II

7 Hidat, munkát, lehetőséget
remélnek

ATOMERŐMŰ

8 Kormányhivatal-vezetők az
atomerőműben

10 Tájéidegen – kiállítás

11 Hároméves a Múzeum

RHK KFT.

12 Naperőművek

13 Tanácskoztak a társulások
vezetői

www.teit.hu

Komoly feladatok várnak a TEIT-re

Megalkotta és elfogadta középtávú stratégiáját a Társadalmi Ellenőrző Információs és Településfejlesztési Társulás. Gerjenben tartott ülésén azt is kinyilvánította, hogy ez a dokumentum lesz a munka és a kapcsolatépítés alapja a következő négy évben.

A társulásnak ki kell terjesztenie kapcsolat- és feladatrendszerét, amit a külsőn álló atomerőmű-bővítés indokol,

hiszen az 80-100 évre meghatározza a térség jövőjét. A társulás pedig éppen a leginkább érintett körzet, az erőművet

Folytatás a 2. oldalon

Lakossági fórumokon mondhatták el véleményüket a paksi bővítésről az érintettek

A Paks II. építéséhez szükséges környezetvédelmi engedélyeztetési eljárás megkezdődött, ennek fontos részét képezi a március 17. és április 23. között 41 településen tartandó közmeghallgatás-sorozat - mondta Dr. Aszódi Attila, a paksi atomerőmű kapacitásának fenntartásáért felelős kormánybiztos a kalocsai nyitórendezvényt megelőző sajtótájékoztatón.

A Paks II. beruházás „mennyiségileg és minőségileg” egy új szakaszba lépett azzal, hogy a két új blokk építésének engedélyeztetése megkezdődött. A kormánybiztos

elmondta, hogy az engedélyeztetési eljárás nemzetközi és hazai szakaszból áll. A nemzetközi szakaszban harminc európai ország kapta meg – az interneten teljes

Folytatás az 5. oldalon

Komoly feladatok várnak a TEIT-re

folytatás az első oldalról

övező tizenkét kilométeres körben élő hatvanötezer ember érdekeit képviseli, az ő tájékoztatásukról gondoskodik – hangzott el a Társadalmi Ellenőrző Információs és Településfejlesztési Társulás tanácskozásán. Éppen azért, hogy ez a munka tervezett, szervezett, összehangolt legyen, középtávú stratégiát készített a TEIT. A tagok javaslataival kiegészített dokumentumot egyhangúlag fogadta el a grémium.

Eddig két partnere volt az önkormányzati szövetségnek, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt., valamint a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft., de az erőmű bővítésében érintett magyar és orosz szervezetekkel is fel kívánják venni a kapcsolatot. Éppen ezért fontos programpontként szerepel a stratégiában az orosz főbeszállítóval és az ottani „nukleáris településszövetséggel” megkezdett kapcsolat építése, együttműködés kiépítése az MVM Paks II. Zrt.-vel, a kormányzat illetékeivel.

Tervezik a közvélemény alaposabb megismerését, a társulást bemutató kiadvány készítését, a lakossági információs rendszerek felújítását, TEIT-es sport- illetve iskolai program újraindítását, a kalocsai bemutatóterem bővítését. Dr. Bálint József, a társulás elnöke elmondta: utóbbi várhatóan új helyszínt is jelent, ami a kalocsai Öko-centrum lehet, ahol a mostaninál nagyobb létszámot, akár egy egész iskolai osztályt tudnak fogadni. A bemutatóteremben a meglévő atomerőműről és

a kiégett kazettákat fogadó átmeneti tárolóról szereplő információk mellett a bővítéssel kapcsolatos tudnivalók is helyet kapnak.

A tanácskozáson a TEIT tagtelepülések vezetői egyetértettek abban, hogy a bővítéshez kötődő lakossági fórum-sorozat egyes állomásai számukra is sok, hasznosítható tapasztalatot hoztak. Gáncs István alelnök beszélt arról, hogy az erőmű környezetében élőknek saját tapasztalataik vannak az erőmű működéséről, biztonságáról, de azt is tudják, hogy életüket megváltoztatja a bővítés. A pozitívumok mellett negatív hatások is várhatóak, hiszen hétezer ember vesz majd részt az építkezésen. Ez nagyon kényes dolog, és a társadalmi elfogadottság nagyon fontos kérdés – vá-

zolta, kiemelve, hogy csak korrekt, nyílt kommunikációval lehet eredményt elérni. – Ehhez megbízható partner a TEIT, egy több mint húszéves tapasztalattal rendelkező települési szövetség – hangsúlyozta.

A középtávú stratégia, illetve a tavalyi zárszámadás elfogadása után dr. Bálint József elnök beszámolt az előző ülés óta végzett feladatokról, szó esett a tervezett ismeretbővítő szakmai út programjáról, illetve a június első napjaira tervezett nemzetközi tanácskozásról, aminek a TEIT lesz a házigazdája. A Nukleáris Létesítmények Körüli Európai Önkormányzatok Csoportja számára szervezett kétnapos találkozó fókuszában a társadalmi kapcsolatok állnak.

Vida Tünde

Bővülhet a társulás

Önálló programpontként került bele a középtávú stratégiába a Társadalmi Ellenőrző Információs és Településfejlesztési Társulás bővítésének lehetősége. Az atomtörvényben előírtaknak megfelelő az önkormányzati társulás - hangzott el a gerjeni ülésen, ám mint dr. Bálint József elnök kifejtette: a lakossági fórumokon és egyéb alkalmakkor már szembesültek azzal, hogy vannak csatlakozni kívánó önkormányzatok. A terv az, hogy tárgyalásokat kezdeményeznek azokkal a településekkel, amelyek a kijelölt földrajzi körbe tartoznak, de valamilyen ok miatt kimaradtak a szervezetből. Hangsúlyozta, hogy ez nem kétoldalú tárgyalás lesz, szeretnék bevonni az érintett nukleáris létesítményeket is, mert, ha tagfelvétel lesz, akkor a pénzügyi alapokat is újra kell tárgyalni. Mint rámutatott, az erőműtől távolabb fekvő települések nem szenvedtek hátrányt, hiszen az atomerőmű által létrehozott és támogatott Jövők Energiája Térségfejlesztési Alapítvány forrásaiból pályázati úton részesülhettek.

fotó: Vincze Bálint

Nyugodt, higgadt, semleges tájékoztatást ígér Gáncs István, a TEIT alelnöke

Új fejezetet nyit térségünk életében a Paksra tervezett két újabb atomerőművi blokk. A felkészülés, a lakosság tájékoztatása során kihagyhatatlan a térségben élő több tízezer embert képviselő Társadalmi Ellenőrző Információs Településfejlesztési Társulás - véli Gáncs István, a társulás alelnöke.

Szinte nincs olyan híradás, amelyben ne kerülne szóba PaksII. Természetes az is, hogy a ezekben megjelennek az ellenzők is, azok, akik más alternatívában gondolkodnak, akik nem akarják ezt a beruházást. Egyértelmű, hogy mindenképpen foglalkozni kell ezzel az üggyel, a legfelsőbb szinten és itt helyben is. Felsőszinten megteszik a honatyák, a hozzáértő műszaki szakemberek, azok, akiknek feladatuk ez a nemzetgazdasági szempontból fontos beruházás végrehajtása. A térségben élők tájékoztatásában vállal szerepet a TEIT, amelynek már több mint 20 éves tapasztalata van ezen a téren. Nem várható el minden egyes embertől, hogy ismerjék ennek a nemzetgazdasági szempontból óriási beruházásnak a jelentőségét, éppen ezért a legfontosabb feladatunk, hogy nyugodtan, higgadtan, semlegesen tájékoztassunk a tényekről.

Tud-e semleges maradni a TEIT?

Nem kérdés, hogy tud-e. Annak kell maradnia. Véleményünknek jó alapot biztosít, hogy van egy meglévő atomerőművünk, ami több mint harminc éve biztonságosan, kiszámíthatóan termel, ellátja a lakosságot villamos energiával. Az vitathatatlan, hogy az egyik legbiztonságosabb, legkörnyezetkímélőbb energiaforrás. Ezt adatok sora támasztja alá. Akik itt élnek, nem látnak kivetnivalót a bővítésben, hiszen együtt élnek az erőművel. Ugyanúgy kell kiállnunk a meglévő atomerőműért, ami már bizonyított, és a leendőért, ami a jövőt jelenti. A TEIT nemzetközi kitekintéssel rendelkezik, tudjuk, hogy ez más országokban is jól működő technológia. Az, hogy az ilyen létesítmények közvetlen közelében élők előnyt élveznek, a világon bevett szokás.

A rövid távon elérhető előnyök nem írják felül a biztonság igényét?

Egyetlen felelős település, egyetlen ember sem kívánhat rövid távú hasznot a biztonságos életfeltételek helyett. Senki nem tenné kockára a családjáé biztonságát. Az erőművet felelősségteljes szakemberek működtetik. Ez egy kiemelt fontosságú nukleáris létesítmény, ami a nap 24 órájában a

figyelem középpontjában áll. A nukleáris hatóság mellett nemzetközi szervezetek ellenőrzik, a TEIT is működtet független mérőállomásokat. Nyitottság szempontjából a paksi atomerőmű élen jár Európában, az információ áramoltatása folyamatos, kiszámítható. Az üzembe helyezése óta eltelt harminc évben az atomerőmű igazolta, hogy biztonságos, környezetkímélő. Az új blokkok pedig a mostaniaknál is modernebbek, több a biztonsági funkciójuk. Az új blokkokról szóló döntés hatása hat-nyolc évtizedre szól.

A TEIT több mint húsz éve partnere a paksi atomerőműnek. Megtörtént-e a kapcsolatfelvétel a fejlesztésben érdekelt szervezetekkel?

Az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt.-vel megtörtént. A TEIT vezetősége a társaság vezérigazgatójával, kommunikációs igazgatóságával folytatott tárgyalást. Az alapvető stratégiai kérdéseket elemeztük. Számtalan területe lesz majd ennek a kapcsolattartásnak. Ma még elméletekről beszélünk, a további lépésekre akkor kerül sor, amikor már ismerjük a pontos ütemtervet. Igaz, már történtek lépések, talajvizsgálat, környezeti elemzés kezdődött, amiben a TEIT települések is érintettek. A legmagasabb szinten még nem történt kapcsolatfelvétel, de ha elérkezettnek látjuk az időt, akkor kormány megbízotti, miniszteri szinten is tárgyalni szeretnénk, mert úgy gondoljuk, hogy a társulás nem megkerülhető.

Gáncs István

42 éves, nős, feleségével, aki a megyei munkaügyi központban dolgozik, két gyermeket nevelnek, Szekszárdon élnek. 1991-ben végzett a paksi Energetikai Szakközépiskolában atomerőművi gépészként, majd Gödöllőn szerzett munkavállalói tanácsadó diplomát. A Tolna Megyei Munkaügyi Központban dolgozott köztisztviselőként 2005-ig, amikor időközi választáson Tengelic polgármestere lett. 2010 óta látja el a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás alelnöki teendőit.

- Sűrű volt - mondja polgármestersége tíz évéről. 2009 óta tudatosan készülünk az atomerőmű bővítésére, addig az önkormányzat gazdasági helyzetének stabilizálása volt az elsődleges feladatunk. Azóta az erőműtől és az RHK Kft.-től származó forrásokat pályázati önerőként használva infrastrukturális fejlesztéseket valósítottunk meg. Mondhatom, hogy kilencven százalékban elkészült, ami szükséges ahhoz, hogy az atomerőmű bővítése esetén tudjuk „kikínálni” a települést, nem csak az építés, hanem a későbbi letelepedés szempontjából is. Felújítottuk az iskolát, óvodát, művelődési házat, polgármesteri hivatalt, orvosi rendelőt, a befelé vezető utakat. Körülbelül 2,2 milliárd forintnyi fejlesztést valósítottunk meg.

Nem is gondoljuk, hogy bárki szeretné kihagyni, hiszen hatvanötezer embert képvisel. Mindig lesz egy szék a TEIT-nek annál a tárgyalóasztalnál, amikor tényszerűen kell beszélni a térség hovatartozásáról, véleményéről, feladatairól, mert hisszük, hogy a megszerzett tapasztalatainkra szükség lesz.

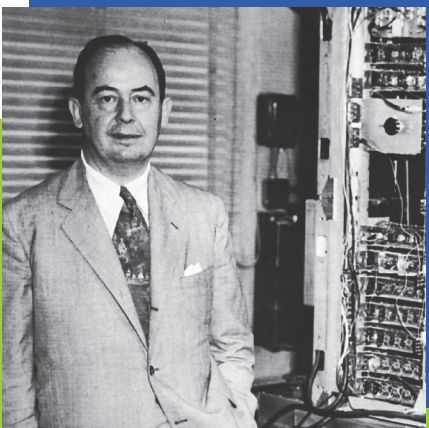
Fontos szereplő a beruházás megvalósításával megbízott orosz állami konzern, a Roszatom...

Az elmúlt év decemberében, amikor az orosz nukleáris létesítmények körüli önkormányzati szövetséggel együttműködési szerződés kötöttünk, találkoztunk a Roszatom kommunikációs igazgatójának helyettesével. Akkor kértünk egy legfelsőbb szintű találkozót és három-négy-hónapnyi időt, hogy elkészítsük a középtávú stratégiánkat, amiben kifejtjük, hogy mit kérünk, és mit ajánlunk. Ez a terv április elejére készült el magyar és orosz nyelven, azt követően a TEIT vezetősége Oroszországba utazik, hogy erről tárgyaljon. Mivel a Roszatomnak nagyon nagy gyakorlata van ebben az iparágban, számítottunk a tapasztalataikra, tanácsaikra is abban, hogyan tudnak a települések az ideérkező emberek ellátására felkészülni.

Része lehet-e a térség felkészítésének egy Kalocsa-Paks Duna-híd?

Ha gazdaságilag alátámasztható, és az építés meg az üzemeltetés során szükség lesz rá, illetve, ha be lehet illeszteni a közlekedési struktúrába, anélkül, hogy a települések és az atomerőmű működését negatívan befolyásolná, nem lehet akadály a megépítésének.

Vida Tünde

HOGY ...

a matematikus Neumann János - miután megkapta az amerikai állampolgárságot - megtanult autót vezetni, és pókert játszani. Állítólag pocsék autóvezető volt és csapnivalóan pókerezett, mert gondolatait mindig más, izgalmasabb problémák csábították el. Tanulmányt írt a póker elméletéről, ebből fejlődött ki a matematikai játékelmélet.

TUDTA-E

Lakossági fórumokon mondhatták el véleményüket a paksi bővítésről az érintettek

folytatás az első oldalról

egészében hozzáférhető – környezetvédelmi hatástanulmány dokumentációját, ebből tíz jelezte, hogy részt szeretne venni a környezetvédelmi hatósági eljárásban.

A sajtótájékoztatón kitért arra is, hogy a bővítés azért szükséges, mert évente 42 milliárd kilowattóra villamos energia fogy Magyarországon, a tavalyi évben ennek a mennyiségnek mintegy harmada származott importból, és ez a tendencia hosszú távon nem fenntartható. Becslések szerint 2030-ig több mint hétezer megawattnyi termelőkapacításra van szüksége Magyarországnak ahhoz, hogy a rendszer egyensúlyban legyen, ennek a két új paksi blokk mintegy harmadát tudná biztosítani, tehát további lehetőségeket is ki kell használni ahhoz, hogy a hazai villamosenergia-igényeket ki lehessen elégíteni. Felhívta a figyelmet arra, hogy 2032 és 2037 között a jelenleg működő négy blokk le fog állni és lényegében **ezek pótlásáról szól Paks II.**

Dr. Aszódi Attila beszámolt az új blokkok hosszú előkészítésének folyamatáról, amelynek eredményeként 2014 januárjában megállapodás született az orosz féllel, majd március végén a finanszírozási államközi megállapodást is aláírták, mely tartalmazza, hogy a projekt negyven százalékába be tud kapcsolódni a magyar fél.

Azt is hangsúlyozta, hogy a piacon lévő legbiztonságosabb erőművet fogja az orosz fél felépíteni. A tervezéskor figyelembe kell venniük a magyar fél által megfogalmazott 11 600 műszaki követelményt, példaként hozta fel, hogy az új reaktorok egy kettős falú védőrendszerben épülnek fel, amelyeknek minden előfordulható extrém hatást ki kell bírniuk, legyen az meteorológiai extrémítás, földrengés, de ki kell bírniuk akár még egy repülőgép becsapódását is.

Az erőművek hűtését a Duna friss vizével fogják megoldani,

de gondoltak a klímaváltozás következtében fellépő hőmérsékletváltozásra is. A Duna víz hőmérséklete a visszavezetési ponton 8 Celsius-fokot fog melegezni – mondta, megjegyezve, hogy 4 fokos víz hőmérséklet esetén maximum 14 fokkal melegítheti fel, míg melegebb időszakban maximum 11 fokkal haladhatja meg a 4 fokot.

Aszódi Attila tájékoztatása szerint az új blokkok építését 2018-ban kezdik, és 2025-ben vagy 2026-ban tervezik az indításukat. Elmondta, hogy az építkezésnek komoly hatása lesz a régió munkaerőpiacára, mert hétezer ember teljes ellátását kell megoldani.

A sajtótájékoztatót követő lakossági fórumra teljesen megtelt a város háza díszterme, még a folyosón is állodgáltak az érdeklődők.

Varajti László volt az első felszólaló, aki amellet, hogy köszönte a mostani alapos szakmai tájékoztatót, nehezményezte, hogy ezt nem a szerződés aláírása előtt tették meg, nem kérték ki az itt élők véleményét. Nincs kétsége arról, hogy ez egy biztonságos erőmű lesz, de – utalt Csernobilra, Fukushima-ra, vagy a 2003-as paksi üzemzavarra – potenciális veszélyforrás. „Az előnyeiket az egész ország élvezi, de a hátrányt itt hagyták nekünk. Ezt szíveskedjenek azzal kompenzálni, hogy megépítik a hidat, valamint a város fejlesztéséhez nagyobb állami dotációt adnak” – intézte szavait az államtitkárhoz.

D. Szabó István szükségesnek ítélte a bővítést, de ő is kedvezményeket, hidat, gazdaságfejlesztést kért a térségnek. Emellett aggályát fejezte ki az erőmű egészségkárosító hatása miatt.

L. Simon László parlamenti államtitkár válaszában elismerte, hogy a fölvetett kérdések a kalocsaiak jogos igényei. „Nagyobb a kockázat a térségben, joggal várják a kormány figyelmét az itt élők” – fogalmazott, majd megerősítette, hogy

a kormány elkötelezett abban, hogy megépüljön a Duna-híd, hogy lehetősége legyen az itt élőknek is bekapcsolódni a paksi munkákba. Kijelentette, hogy jelenleg semmilyen adat nem erősíti meg azt, hogy az erőmű körzetében több lenne a rákos megbetegedés, mint bárhol máshol az országban.

Papp Sándor is a híd fontosságát hangsúlyozta, kiemelve, hogy a bal parton élőknek munkahelyet, a túloldaliaknak pedig a kalocsai kórház révén egészségügyi ellátás lehetőségét is jelentené, s mint mondta „három-négy stadionnál nem kerülne többé”. Kérését nyomatékosítandó átadott az államtitkárnak és a kormánybiztosnak egy-egy tervezetet a hídról.

Szalmay László az előállítandó energia árára kérdezett rá: ha nőnek a projekt költségei, akkor drágulni fog-e a villamos energia ára az előzetes számításokhoz képest?

Dr. Kovács György nyugállományú ezredes a paksi erőmű légvédelméről kérdezett.

Dr. Aszódi Attila megnyugtatta a kérdezőt, hogy az erőmű légvédelme biztosított. Az energiatermelés költségeire vonatkozó kérdésre elmondta, hogy a szerződés biztosítékokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a költség tartható legyen, ez 15-17 Ft/kwh, ilyen alacsony áron más módon nem lehet előállítani.

A következő felszólaló kérdése arra vonatkozott, hogy mi lesz az erőműben keletkező atomhulladék sorsa, melyre dr. Aszódi Attila ismertette a kis, közepes és nagy aktivitású hulladék, valamint a kiégett fűtőelemek kezelésének, tárolásának helyét és módját.

Bolvári Ferdinánd arra kérte az előadókat, hogy az államtitkárság és a kormány kiemelt figyelemmel kezelje kórházunkat az egészségügyi reform kapcsán, ezenkívül vizsgálják meg annak a lehetőségét, hogy az esetlegesen idetelepülő ipari egységek olcsóbban kaphassák a villamos energiát.

Font Sándor elmondta, hogy a kalocsai kórház akár a bővítés során, akár majd az üzemelés során lehetséges ellátási pont lehet. Ennek persze feltétele a híd, ami nagy valószínűséggel megvalósul, így a reformtervezet készítése során dr. Svébis Mihállyal, a kecskeméti kórház főigazgatójával, majd **Zombor Gábor** egészségügyért felelős államtitkárral történő tárgyalások során azt kérték, hogy vegyék ezt figyelembe.

A lakossági fórumok tapasztalatairól a Duna bal partján lévő teleülések közül Foktő, Géderlak és Ordas polgármesterét kérdeztük.

Katona György géderlakai polgármester semmiféle negatívumot nem tartalmazó fórumról számolt be, melyen körülbelül hatvan-hetvenen vettek részt. – Azt nem firtatta senki ezen a fórumon, hogy miért kell nekünk erőmű, inkább a biztonságról érdeklődtek és a nagy kérdés az volt, hogy lesz-e Duna-híd. Géderlak is alapító tagja a Duna-híderért létrejött egyesületnek, úgy gondolom, a környék fejlődése szempontjából meghatározó ez a kérdés. A jelen lévő vendégek közül L. Simon László államtitkár egyértelműen kijelentette, hogy a kormány támogatja a híd megépítését, és foglalkoznak azzal a gondolattal is, hogy a kalocsai repülőteret is bevonják a projektbe, akár mint egy plusz szállítási lehetőséget, hiszen Oroszországból sok minden fog érkezni – ember, eszköz – az erőmű építéséhez, illetve egy raktárbázis is kialakítható itt. De ehhez szükséges a híd. Kételyek vannak az emberekben, aminek hangot adtak, de a válaszok, úgy gondolom, kielégítették őket – mondta a polgármester.

Ordason, hasonlóan az előzőhöz, az első és legfontosabb kérdés a Duna-híd építésére vonatkozott. Mint **Szabó Zsolt polgármester** elmondta, megfogalmazódott egy köszönet is, amiért lehetőség van egy ilyen lakossági fórumon találkozni szakemberekkel és hozzáértőktől tájékozódni az építkezésről. Markella István nyugdíjas arról beszélt, hogy annak idején, amikor a paksi atomerőművet megépítették, csak hírből hallottak a beindításáról és külön megköszönte a lehetőséget, hogy a falu lakosait tájékoztatták az új beruházásról.

Szabó György nyugdíjas az alternatív energia felhasználását és megvalósítását szorgalmazta felszólalásában. Példaként a dánok által elvégzett felméréseket és tanulmányokat elemezte, és arra hívta fel a figyelmet, hogy a szél-, és vízenergia kiaknázása lenne a jövőre nézve a megoldás országunkban az energiaszolgáltatás biztosítására.

Foktőn is a híderépítés volt a fő téma: ha megépülne, akkor a foktői és környékbeliek is vállalhatnának munkát az építkezésnél, valamint az ott dolgozó munkások elhelyezéséből is profitálhatnának a Duna bal partján élők is – idézte fel a közmeghallgatáson elhangzottakat **Bakai Károly foktői polgármester**.

Zsigmond Enikő

Hidat, munkát, lehetőséget remélnék

Április eleje óta Tolna megye Paks környéki települései adtak otthont a fórumoknak, ahol az érdeklődők a tervezett blokkok megépítésének szükségességéről, az előkészületekről tájékozódhattak. Az eddigi tapasztalatok alapján a Duna bal partján élőket is a híd kérdése foglalkoztatja leginkább, szerintük az segíthet bekapcsolódnuk az évszázad beruházásának tartott fejlesztésbe. A Tolna megyeiek szintén várakozással tekintenek a beruházásra, bizva abban, hogy az gazdasági élénkülést, a munka- és megélhetési lehetőségek bővülését hozza.

A Duna jobb partján először Dunaföldváron és Németkéren adott tájékoztatást az atomerőművi blokk építéséről dr. Aszodi Attila kormánybiztos. Ezt megelőzően húsz helyszínen tartottak fórumot a bal parton, a paksi oldalon körülbelül ugyanennyin fognak, majd május 7-én Pakson, a Csengey Dénes Kulturális Központ Színháztermében 17 órától kezdődő közmeghallgatással zárják a rendezvénysorozatot, amit a Dél-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség tart a tervezett új atomerőművi blokkok környezeti hatásvizsgálatával kapcsolatban.

A kormánybiztos a tájékoztatókon beszélt arról, hogy miért van szükség új blokkok építésére és miért választották a nukleáris alapú energiatermelést. Mint elmondta: 2030-ig hétezer megawatt új erőművi kapacításra lesz szükség, és az atomenergia mellett más forrást is ki kell aknázni. A cél, hogy növeljék az ellátásbiztonságot, kiszámítható, biztonságos és gazdaságos megoldással

csökkentsék az importfüggőséget. Váholta, hogy az idei és a következő év a tervezés és engedélyezés jegyében zajlik, az előbbihez szükséges adatokat a kivitelező rendelkezésére bocsátották. A hulladékkezelésről, illetve a kiégett kazetták tárolásáról, esetleges feldolgozásáról is szót ejtett, valamint arról, hogy az üzemanyag-ellátási szerződés kapcsán milyen uniós elvárásoknak kell eleget tenni. A foglalkoztatás terén elsősorban a régióban élőkre szeretnének támaszkodni, a képzési rendszer alapvetően alkalmas a szükséges szakembergárda képzéséhez – hangsúlyozta a kormánybiztos.

A fórumorozat Bács megyében zajló első felét összegezve elmondta: többségében nem a biztonság, a gazdaságosság, a műszaki paraméterek foglalkoztatták az embereket, hanem a régió részvételének lehetősége és a híd. Húsz helyszínből tizennyolcon szorgalmazták a Kalocsa-Paks Duna-híd megépítését. Ezt jelezte a kormánynak, a beruházást felügyelő Lázár János minisztert és Orbán Viktor miniszterelnököt is tájékoztatták a hídépítés igényéről.

Dr. Bálint József, a TEIT elnöke – aki minden fórumon részt vett – úgy értékelte, hogy jelentős lépést tettek az átkelő megvalósulása felé. Hangsúlyozta, hogy a híd növeli régiójuk esélyeit és az atomerőmű elfogadtatását is elősegíti. A TEIT munkáját eredményesnek tartja, a fórumokon nem a bővítés szükségességét firtatták, hanem a települések előtt álló lehetőségeket.

Akárcsak a Bács-Kiskun megyében élők, úgy a Tolna megyében lakók is lehetőséget látnak az atomerőmű bővítésében. Az első két itt tartott fóru-

mon magával a technológiával kapcsolatban is hangzottak el kérdések, azaz kíváncsiak voltak az emberek arra, hogy mennyiben tér el a mostani technológiától a jövőbeni, hogyan kezelik majd a keletkező hulladékot és elegendő lesz-e a hűtéshez a Duna vize akkor is, amikor majd egy időben mind a hat paksi blokk üzemel. Ám mégis a legfontosabb kérdés az volt, mind Dunaföldváron, mind Németkéren, hogy az építkezés és üzemeltetés során hogyan juthatnak munkához, lehetőséghez a helyiek, beleértve nemcsak a közvetlen munkavállalást, hanem a településeken „lecsapódó” előnyöket is. Szorgalmazták egyebek között a Paks-Németkér út javítását, az erőmű körül működő települési társulás kibővítését. Dr. Aradszki András energiaügyért felelős államtitkár reakciója szerint, utóbbit mindenképpen újra kell gondolni.

Vida Tünde

Dr. Aszodi Attila

Kormányhivatal-vezetők az atomerőműben

A Tolna Megyei Kormányhivatal és az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. között hosszú évek óta fennálló partneri kapcsolat jegyében tartottak üzemlátogatással egybekötött megbeszélést március 11-én a kormányhivatalok vezetői Pakson, az atomerőmű Tájékoztató és Látogatóközpontjában.

fotó: Bodajki Ákos

A Tolna Megyei Kormányhivatal és az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. között hosszú évek óta fennálló partneri kapcsolat jegyében tartottak üzemlátogatással egybekötött megbeszélést március 11-én a kormányhivatalok vezetői Pakson, az atomerőmű Tájékoztató és Látogatóközpontjában.

A rendezvényen dr. Kovács Zoltán, a Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkára, dr. Horváth Kálmán Tolna megyei kormány megbízott és Hamvas István, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. vezérigazgatója köszöntötte a vendégeket, akik részletes előadás során ismerhették meg az atomerőmű tevékenységét. A tájékoztató bemutatta a Paksi Atomerőmű biztonságos működését, a hazai ellátásban betöltött meghatározó szerepét és társadalmi elfogadottságát is.

A Paksi Atomerőmű a folyamatos fejlesztések eredményeként ma már egy teljes generációval modernebb az átadás kori állapotánál, bármelyik európai nukleáris termelő-egységgel

felveszi a versenyt. A legolcsóbb áramot előállító, a hazai villamosenergia-termelés több mint felét biztosító Paksi Atomerőmű meghatározó szerepet játszik az ellátásbiztonság szavatolásában és a fogyasztói árak megfizethető szinten tartásában. Az atomerőmű üvegházhatású gázok kibocsátása nélkül működik: a négy paksi blokk évente kétmillió ember oxigénszükségletét, vagyis a magyar erdők éves oxigéntermelését takarítja meg.

A tájékoztatót követően a kormány megbízottak testközelből is megismerhették a létesítményt és az itt folyó munkát: üzemlátogatás keretében megtekintették a 4. blokkot, majd az Európában egyedülálló Karbantartó és Gyakorló Központot, ahol információt kaptak azon módszerekről, amelyek garanciát jelentenek a Paksi Atomerőmű további biztonságos működésére.

„Jelenleg az üzemidő-hosszabbítás az egyik legfontosabb feladatunk. Az 1.

és a 2. blokk esetében már megkaptuk a további húszéves működéshez szükséges engedélyeket, most azon dolgozunk, hogy a másik két blokk is megfeleljen a szigorú, a biztonság elsődlegességét szem előtt tartó követelményeknek. Mindez már csak azért is nagyon fontos, mert a blokkok továbbüzemeltetése rendkívül költséghatékony beruházás, ennyi pénzből egyetlen más megoldással sem lehetne 2000 megawatt termelő kapacitást létesíteni az országban. Nagyon fontosnak tartom, hogy a közigazgatás kulcsszereplői érdeklődnek a nálunk zajló tevékenység iránt, remélem továbbá, hogy a most megszerzett tapasztalatokat és információkat munkájuk során hasznosítani is tudják, hozzájárulva ezzel a nukleáris alapú villamosenergia-termelés társadalmi támogatottságának megtartásához és növeléséhez.” – mondta Hamvas István vezérigazgató.

„A kormányhivatalok vezetői ma a magyar lakosság képviselőjében is

Nem lehet elég korán kezdeni a múzeumba járást

Az idén harmadik születésnapját ünneplő Atomenergetikai Múzeum új programmal bővítette repertoárját: a fiatalok felé nyitó intézmény a „Nem lehet elég korán kezdeni a múzeumba járást...” akcióval az óvodásokat szólítja meg.

Ovisok a Múzeumban

fotó: Ruff Ferenc

A kezdeményezés fő célja, hogy az iskolások mellett az óvodások körében is hagyományosá váljon a múzeumi kirándulás. A Paksi Atomerőmű múzeumában folyamatosan bővülő programokkal igyekeznek segíteni az óvodai oktató-nevelő munkát, ami egyben hozzájárul a gyermekek múzeumhoz fűződő pozitív kapcsolatának kialakításához is.

A mostani alkalommal nagycsoportos korú óvodásoknak állítottak össze játékos, ismeretterjesztő feladatokat a múzeum munkatársai. A foglalkozás megismerteti a kicsikkel a közvetlen környezetükben működő atomerőművet, betekintést nyerhetnek a múzeum mindennapjaiba, megismerhetik annak feladatait.

tájékoztak a Paksi Atomerőmű tevékenységét illetően és saját szemükkel győződtek meg a létesítményben zajló munkák eredményességéről, amelyeknek köszönhetően folyamatosan fenntartható az erőmű és környezetének biztonsága. A nemzetközi

vizsgálatok eredményei és a gazdasági mutatók tanúsága mellett rendkívül fontosnak tartjuk azt a folyamatos társadalmi ellenőrzést, amelyben az atomerőmű a kezdetek óta teljes mértékben partner. Ezen kontroll gyakorlása is hozzájárul ahhoz, hogy – a

környéken élők mellett – a hazai lakosság legnagyobb része is támogatja az atomerőmű működését.” – foglalta össze a látogatás tapasztalatait dr. Horváth Kálmán, a Tolna Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja.

Tájidegen – kiállítás az Atomenergetikai Múzeum galériáján

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. Atomenergetikai Múzeuma (AEM) 2015. március 20-a óta ad otthont Szabó Nóra Tájidegen című kiállításának. A múzeum galériáján május 20-ig tekinthető meg a festményekből álló tárlat, mely a tavaly diplomázott fiatal alkotó első önálló kiállítása is egyben.

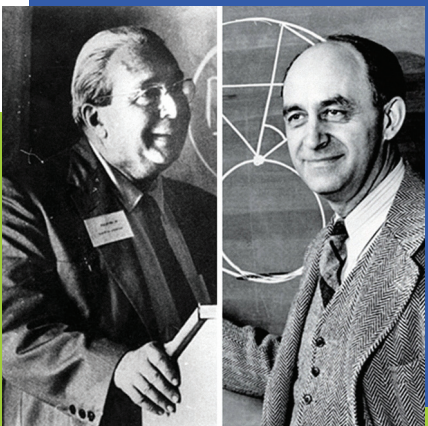
Szabó Nóra kiállítás

fotó: Bodajki Ákos

A művész elképzelése az volt, hogy ipari környezetben állíthasson ki. Erre a fennállása harmadik évfordulóját márciusban ünneplő AEM-ben remek alkalom nyílt. Annál is inkább szerencsés a helyválasztás, mert a Pakson élő és alkotó Szabó Nóra munkái az atomerőműhöz kapcsolódnak. Így vall most kiállított képeiről: „A sorozatot az atomerőmű ipari környezetén túl elhelyezkedő betonlétesítmények, gátak, tartályok, víznyelők, alkotják. Ezen vas-, illetve betonkonstrukciók beékelődése a természeti tájba, amik foglalkoztatnak. A legnagyobb ellentmondás a víz partján elhelyezkedő »keszon«, az a betonrengteteg, amelyen keresztül átvezetve éri el a

folyót az erőműből kiáramló meleg víz. Az ember által felhasznált, szükségét vesztett víz itt visszatérhet régi medrébe és természetes hőmpölygő folyóként folytathatja útját. Hihetetlen az a vad energia, ami ott felszínre tör! Mikor ezt látom, egy apró porszemnek érzem magam és csak hallgatom, meghökkenve szemlélem, milyen hatalmas erők küzdenek meg egymással. A víz ezer zöldje, a habok, az erdő fái mögül kisugárzó nap melege, ami alakítja, színezi a betonsávot.”

Szabó Nóra alkotói munkáját fotók készítésével kezdi, melyek a kompozíció felvázolásában segítenek neki. A jelenlét benyomásai, az illatok, a színek, a reggeli órák hangulata érleli benne a végső elhatározást, irányítja ecsetjét a vásznon. A sorozat, melynek képein nincsenek figurák, nincs semmi, ami elvonná a figyelmünket a táj csendes szemléléséről, most „hazatér”: igazán látványos része lesz az atomeenergia és az atomerőmű múltját bemutató, egyre ismertebb műszaki múzeumnak, melyet immár több mint 45 ezer látogató keresett fel. A folyamatosan megújuló, múzeumszakmai és pedagógiai programokat szervező országos szakmúzeum e szép tájképgyűjteménnyel mutatja be azon erőműves területeket, melyek jellemzően nem látogathatóak a hétköznapokban.

HOGY ...

hatvan éve Szilárd Leo és Enrico Fermi közösen megkapták az atomreaktor szabadalmát, amit később az USA akkori kormánya jelképesen egy dollárért megvásárolt.

TUDTA-E

Hároméves a Múzeum

Volt, hogy kerékpárral érkeztek vendégek a múzeumba, volt, hogy kisvonattal; jöttek előadásokra, rendhagyó fizikaórákra, és olyanra is volt példa, hogy rajzolni. Aztán táboroztattunk is: ezek voltak a március 7-én háromévesse vált Atomenergetikai Múzeum (AEM) legemlékezetesebb eseményei.

fotó: Ruff Ferenc

A 2012-es megnyitás óta az AEM-et 45 ezren látták. Növelték a múzeum népszerűségét a hetente megtartott rendhagyó fizikaórák, amelyeken a TEIT-es (Társadalmi Ellenőrző, Információs és Területfejlesztési Társulás) települések 7-8. osztályos tanulói vettek részt, fizikatanáraik kíséretében. Az elmúlt évben a 26 fizikaórán 614 diák vett részt.

Túlzás nélkül állítható, hogy a tavalyi volt a legpörgösebb év. Két féléven át „fizikáztunk”, nyárra 2×30 diáknak kéthetes tábort szerveztünk, ősszel pedig három programmal csatlakoztunk a Múzeumok Őszi Fesztiváljához. Emellett március végén megnyitottuk A kibernetika hőskora – avagy volt élet a PC előtt elnevezésű időszakos tárlatunkat – köszönet érte a Magyar Műszaki és Közlekedési, valamint a Finta Múzeumnak –, mely most is látható a galérián. És résztvevői voltunk háromszázad magunkkal a Mozaik Múzeumtúra programnak.

Mondják, a számok nem hazudnak. Nos, a múzeumi programok magas számokat produkálnak, és ugyan-

ez igaz a látogatottságra is. A programok közül a tavaly őszié volt a legjobban sikerültek. Ekkor elevenedtek meg Pónya József és Kovács Balázs építkezéskori emlékei, ekkor jött tizenegy csapat a környezetvédelemről rajzolni, és ekkor búcsúztattuk a szakmai évet a Bikinis Lukács „Petával”.

Ami pedig a „mindennapokat” illeti: nagy a népszerűsége az interaktív átrakógépnek és a sugárkapunak, de érdeklődve hallgatják a tárgyakkal kapcsolatos történeteket is a látogatók. Úgy érezzük, a múzeum népszerű lett, és ez a népszerűség bennünket is arra ösztönöz, hogy ezt minél innovatívabb munkával háláljuk meg. Ennek szellemében újult meg a múzeum azon vitrinsora, ahol az atomerőmű építésével és üzemeltetésével kapcsolatos történeti emlékeket mutatjuk be.

Mindezen sikerekre a továbbiakban is a múzeumban dolgozók munkaszeretete a biztosíték.

Vöröss Endre

Naperőművek – a vízimadarak mit szólnak hozzá?

Ezen a címen, „Nem csak az atomerőműnek van hulladéka” alcímmel tartott izgalmas előadást az RHK Kft. szervezésében Dr. Szentgyörgyi Zsuzsa villamosmérnök Örbottyánban, a TEIT testvér-társulása, az ITT meghirdette fórumon. Az előadás sűrített anyagát tartalmazó cikket ajánljuk figyelmükbe:

Topaz Solar Farm

„Az ókor hét csodájával vetekszik méreteivel a kaliforniai Carrizo síkságon épülő naperőmű, ahol 19 négyzetkilométeren borítják fotovoltaikus átalakító panelek az egykori mezőgazdasági területeket. Mintha Vác belvárosát fedték volna le a kilenc millió (!) lapkával, melyekhez még átalakító eszközök sora is csatlakozik. Több mint ezer ember építette éveken át, és ha év végére elkészül, 550 megawatt teljesítményt ad majd le. Gyönyörű műszaki eredmény! Kérdés, mennyire éri meg, hiszen egyetlen paksi reaktorunk mostanság 500 megawattot tud, és lényegesen kisebb területen, kisebb tömegű hulladékkal.

Kevesebb hulladékkal?! Igen! Ha komolyan utánanézzünk, a napsugárzást hasznosító „zöldenergiáról” bizony kiderül, egyáltalán nem veszélytelen

a környezetre, az élővilágra, és hulladékaik igen ártalmatlanok lehetnek.

Ma még csak a háztartások elektromos ellátásában játszanak jelentős szerepet a tetőre szerelt napkollektorok - az USA-ban például a napenergiát hasznosító villamos áram kilencven százalékát ezek adják. Ám most vannak feljövőben azok a naperőművek, amelyek valódi erőműként becsatlakoznak a hálózatba. Úgy hírlik, hogy a Carrizo síkságon befejezés előtt álló Topaz Solar Farm nevű csoda közelében épül egy másik, ugyancsak 550 megawatt teljesítménnyel. Kaliforniában 315 verőfényes nappal lehet számolni, vagyis igen jó lesz a kihasználtságuk – merthogy a naperőművek csak akkor működnek, ha süt a nap. Ez persze olykor hátrány is lehet. Mert ha kisebb az áramszük-

séglet, mint amit megtermelünk, a felesleget tárolni kell. Csak éppen a villamos energia tárolása bonyolult megoldásokkal lehetséges csupán, és igen költséges is. Egyebek között ez a komoly gazdasági probléma is sokat ront az ingyen „üzemanyag”, a napenergia olcsóságán.

De nézzük környezetvédelem, a hulladék kérdését. Az atomerőművek ellen érvként szokás felhozni, hogy működésük során radioaktív hulladék keletkezik, többek között az évezredek alatt lebomló nagyaktivitású elhasznált üzemanyagok. Valóban súlyos megoldandó probléma ez, ám az sem közömbös, hogy milyen mennyiségről van szó. Egy atomerőműből évente kiemelt kiegészítő üzemanyag maradéka a feldolgozás és a „csomagolás” után végül mindössze hat köbméter hulla-

dék, ami elférne egy kis szoba felében. Kis- és közepes aktivitásából körülbelül háromszáz köbméter keletkezik egy évben, miközben az egyéb hulladék tonnában mérve 110-120 millió(!) – és ebből 90 tonna az iparban meg a mezőgazdaságban.

Egyébként radioaktív hulladék a szénérőművek üzemelése közben is keletkezik, a több ezer tonna léghőkört károsító gáz mellett. Ugyanis a hatalmas salakhegyek erősen sugároznak is, mert a szénben - mint minden kőzetben - található radioaktív anyagok. Ezek a kiégetés során feldúsulnak, és a salakhegyekben szabadon sugároznak. Ezzel szemben az atomerőművi hulladékot ellenőrzött módon, sokszorosan „becsomagolva” biztonságosan tárolják.

A veszélyes hulladék kérdése a naperőműveknél is fölmerül, főként a leszereléskor, bár előállításuk sem mentes ettől. Egy naperőmű élettartama előreláthatólag 35-40 év, és az életük végére jutott napelemekkel nem könnyű mit kezdeni. Léteznek újra-feldolgozó eljárások, és vannak módszerek a teljes elbontásra is. Ám ezek mindenképp erősen terhelik a környezetet, veszélyes és mérgező anyagok keletkeznek, ezek tisztítása, elkülönítése, feldolgozása igencsak költséges - és nem is mindig garantáltan megbízható.

Van még egy súlyos probléma: az élővilág veszélyeztetése. A foto-panelek hatalmas területet borítanak, számos állat és növény hajdanvolt élőhelyét. Szerencsés esetben áttelepítik

őket a környező, védett térségekbe, rosszabb esetben viszont akár ki is pusztulhatnak. A vízmadarak pedig védtelenek: megzavarja őket a hatalmas tükröző felület, víznek vélik, fölé repülnek, és ott pusztulnak – egyszerűen megsülnek.

Mindezzel együtt a napenergia, miként más megújuló, a villamos áram termelésének biztató, távlati megoldásai közé tartozik. Ám az energiaforrások összehasonlításakor nagyon körültekintően, igen sok szempontot figyelembe véve kell dönteni, de akár véleményt nyilvánítani is.”

*Dr. Szentgyörgyi Zsuzsa
villamosmérnök,
a Magyar Mérnök Akadémia tagja*

Tanácskoztak a társulások vezetői

Négy önkormányzati társulás segíti az RHK Kft.-t abban, hogy a telephelyei közelében élők megismerjék a radioaktív hulladék kezelésével kapcsolatos munkát. A szervezetek vezetői és a tájékoztatóval foglalkozó szakemberek minden második hónapban tanácskoznak az RHK Kft. képviselőivel, hogy tájékozódjanak, és egymásnak is beszámoljanak tevékenységükről.

Ezen alkalmakkor elsőként a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. ügyvezető igazgatója ismerteti, mi történt az eltelt időszak alatt a cég telephelyein. Az április 20-i kommunikációs értekezleten is Dr. Kereki Ferenc szólt először. Kiemelte, hogy a Társaság fontos beruházásokon van túl, és továbbiak vannak folyamatban: befejeződött többek között a püspökszilágyi RHFT fogadóépületének felújítása, elkészültek Pakson a Kiégett Kazetták Ártmeneti Tárolójának új kamrájához az alapozással, és jelenleg a modul falainak építése folyik. Bátaapátiban a kis és közepes aktivitású végleges tároló harmadik és negyedik kamrájának bányászati munkálatai az első félévben befejeződnek, és ugyancsak két hónapon belül várható, hogy a nyugat-mecseki térségben elkészül a kutatóárok.

Az ügyvezető igazgató szólt a nyugat-mecseki tájékoztató körút sikerességéről is, ezt követően aktuális kérdések, programok kerültek terítékre, Honti Gabriella, az RHK Kft. kommunikációs önálló osztályának vezetője irányításával. Szó esett többek között a szakmai utak szervezésének részleteiről, a támogatási szerződésekkel kapcsolatos feladatokról, a tavaszi iskolai programokról és az RHK Kft telephelyeinek látogatásairól is. Kiemelt figyelmet kapott a közvélemény-kutatás is, amely a négy önkormányzati társulás közül hármat érintett: elsőként a Püspökszilágy térségében működő ITT, majd a Bátaapáti székhelyű TETT, végül pedig az NYMTIT településeit járták a kérdezőbiztosok. A negyedik társulás, a paksi atomerőmű körüli településeket tömörítő TEIT esetében évek óta az atomerőmű kutatásához csatlakozik az RHK Kft. A kérdőívek feldolgozása a következő hónapok feladata lesz, az eredményekről a társulási médiumok is beszámolnak majd.

Természetesen a társulások kiadványai, honlapja is szoba került, hiszen az ezek megjelenéséért felelős szakemberek ezen a fórumon kaphatnak fontos visszajelzéseket munkájukról.

A megbeszélés végén az érintettek azzal a jóleső érzéssel távoztak, hogy minden fontos kérdésben sikerült előbbre jutni.

Tíz éve kezdték építeni a Nemzeti Radioaktív hulladék-tárolót

Hideg, szeles idő volt azon a februári napon, amikor ünnepélyes keretek között megindult a fúrógép a Mórágyi Rögnek nevezett gránitképződményben.

Hosszas kutatás, vizsgálódások, engedélyezési eljárások és előkészítés után 2005. február 8-án Bábaapáti mellett megkezdődött a föld alatti vágatok mélyítése, az atomerőművi kis és közepes aktivitású radioaktív hulladék befogadására alkalmas végleges lerakó, a Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló (NRHT) építése.

A vágathajtáson akkor a két lejtős aknán mintegy kétszáz ember dolgozott. Kemény munkát végeztek a gyönyörű tájjal övezve. Az átadásig

legalább nyolcszázán vettek részt a külföldi tevékenységekben. A gránit kemény, robbantások sorozatával lassan, 1-2 méterenként lehetett előre haladni. A lazább részeknél óvatosabban, ám a tömörebb helyeken nagyobb fogást lehetett venni. Nem kis büszkesége a gárdának, hogy az egész, összességében mintegy 5,5 kilométer hosszúságú vágat kihajtása során egyetlen komolyabb baleset nem történt - ez a nemzetközi gyakorlatban is rendkívül jó eredmény. Igaz, a legkorszerűbb eszközökkel dol-

gozhattak a bányászok. A munkálatozókra a külföldi szakértői felügyelők is csak elismeréssel nyilatkoztak.

A vágathajtással egy időben elkezdődött a felszíni létesítmények építése is, majd 2008-ban már fogadta az első hordókat az atomerőműből az NRHT. Miután 2011-ben befejeződött az első két tárolókamra bányászati kialakítása, 2012. december 5-én, az ünnepélyes megnyitón lekerülhetett az első konténer végleges helyére, az 1700 méter hosszú lejtős akna végén kialakított, 240 méterre a föld felszíne alatt lévő tárolókamrák egyikébe.

Ma pedig a harmadik és negyedik kamra kiépítése folyik, a tároló pedig addig bővíthet majd, hogy elegendő hely legyen az atomerőmű majdani leszerelésékor, de akár Paks II. üzembe lépése esetén keletkező kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékoknak.

Az NRHT-ről a hazai és külföldi látogatók egyként elismerik: világszínvonalú, átgondoltan megépített és biztonságosan üzemelő létesítményt láttak.

TUDTA-E

HOGY ...

a mai Pakshoz tartozó Duna-kömlőd területén, a valamikori Duna-meder fölé magasodó Bottyán-sánc tetején helyezkednek a római katonai település, Lussonium maradványai.

Géderlak szobrot ajándékoz testvértelepülésének

Géderlak és a 600 kilométerre lévő Jobbágytelke 2012-ben kötött testvértelepülési szerződést. A Duna menti község önkormányzata most úgy döntött, szobrot ajándékoz határon túli testvéreinek.

Három évvel ezelőtt, amikor a szerződést aláírták, még Géderlak sem tudta, hogy nem egy, hanem rögtön négy testvértelepülésük is lett, mert az erdélyi Jobbágytelke – hasonlóan a Géderlak–Ordas–Dunaszent-benedek–Uszód társuláshoz – másik három településsel – Ehed, Iszló, Hodos – társulást alkot, melyet Székelyhodosnak hívnak. Az ottani törvényeknek megfelelően a társulás köthet csak testvértelepülési szerződést, így lett egy csapásra négy „testvére” is a géderieknek.

A társulás polgármesteri hivatala Hodoson van, az előtte lévő teret pályázati forrásból most újítyják fel, ide fog kerülni az a körülbelül 2 méter magas és 15 mázsa súlyú kőszobor, mely Szent Mihály arkangyalt ábrázolja, ő ugyanis a templomuknak és a településnek a védőszentje. A Köhler Péter dunapataji művész készítette alkotás valószínűleg április végén kel útra, a szállítást és a szobor végleges helyén történő felállítását is személyesen felügyeli Katona György géderlakai polgármester.

Az ünnepélyes szoboravató valószínűleg június első hétvégéjén lesz, Géderlakra erre az alkalomra küldöttség utazik a távoli testvérekhez, hogy immár Szent Mihály védőszárnyai tovább erősítsék községeik és a benne élő emberek barátságát.

Zsigmond Enikő

Műfüves sportpályával gazdagodott Uszód

Jókora leleményesség, sok saját munka és egy nyertes pályázat segítette hozzá Uszódot ahhoz, hogy a faluközpontban, a játszótér mellett egy műfüves sportpályát létesítsenek.

– Szerettünk volna a falunak egy műfüves pályát, de ezek az MLSZ-rendszerűek rendkívül drágák, és az önerő is sok hozzá, így kis településként nem tudtunk ilyenre pályázni – mondta Bedi Gyula polgármester. – Aztán két éve, amikor a Vidékfejlesztési Hivatal Leader pályázatai megjelentek, egy olyan pályára adtunk be pályázatot, amelyben csak az alépítmény és a műfű volt benne. Ezt meg is nyertük, aztán tovább kellett gondolkoznunk: nyilván ezt a pályát körbe kell keríteni, kell rá kapu, így kötöttünk a kivitelezővel egy olyan speciális megállapodást, hogy a munkák jelentős részét saját karbantartóinkkal és közmunkásainkkal végeztetjük el. Ennek fejében a kivitelezőtől megkaptuk az oszlopokat, kapukat, hálókat, így lett teljes értékű pályánk. Ennek a pályázatnak lényeges kitétele volt, hogy csak olyan területen lehet felépíteni, ahol bárki hozzáférhet és használhatja, a használatért pedig nem kérhetünk díjat. Így került a játszótér közvetlen közelébe, és nincs elzárva. Aki a használatra vonatkozó szabályokat betartja, bármikor sportolhat rajta – mondta a frissen átadott műfüves pályáról Uszód első embere.

Zsigmond Enikő

KALOCSA

PAKS

TENGELIC

GÉDERLAK

GERJEN

ORDAS

FOKTŐ

DUNASZENTGYÖRGY

DUNASZENTBENEDEK

USZÓD

FADD

BÁTYA

PUSZTAHENCSE

Impresszum:

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás lapja

6300 Kalocsa, Szent István út 35.

titkarsag@kalocsa.hu

Felelős kiadó: dr. Bálint József TEIT elnök

Készült: Kerényi nyomda, Szekszárd

Megjelenik: kéthavonta Pakson és környékén 23 000 példányban